

DE EXISTENT. & ESSENT. PROVID. & PRÆDEST. 149
salvantur ut constat ex dicto Christi : multi vocati,
pauci electi , qui pauci dicuntur respectu multorum,
ut explicat S. Aug. lib. 3. Cont. Crelcon. cap. 66. *ii-*
dem ipsi boni verique Christiani , qui per seipos mul-
ti sunt , in comparatione matorum , falsorumque sti-
dem pauci sunt : sic multa grana , quibus magna hor-
rea implentur , pauca dicimus in comparatione palea-
rum , sic etiam... multa sunt stella, quas numerare non
possumus.... Paucas dicimus in comparatione arena-
maris.

DISPUTATIO XVI.

De causis & effectibus predestinationis.

Licet prædestinatio secundum rationem suam essen-
tialem consistat in actu intellectûs vel imperio im-
perante media , per quæ prædestinatus consequatur
vitam æternam , præsupponit tamen voluntatem effica-
cem dandi gloriam , quam Theologi vocant Decre-
tum intentivum ; ideò enim Deus decernit & imperat
media ad consecutionem æternæ gloriæ , quia voluit
dare æternam gloriam , hoc decretum intentivum ex
parte Dei nullum habet aliud motivum vel rationem
finalem quam bonitatem divinam : cum actus divinæ
voluntatis ex parte Dei nullum aliud habeat motivum,
quam suam propriam bonitatem , sed controvertitur
an ex parte prædestinati detur aliqua causa ipsius electio-
nis vel intentionis dandi æternam gloriam.

QUÆSTIO I.

*An & quomodo predestinatio sit facta ante prævisa
merita ?*

Quæstio movetur de adultis : quia parvulorum
ante usum rationis decedentium nulla sunt meri-
ta , neque gloriam titulo mercedis sed hæreditatis ac-

Q 5

ci-

cipiunt, ideoque eorundem electio ad gloriam prævisionem meritorum non potest supponere. Et sensus Quæstionis est: an ex parte objecti voliti prius volita sit gloria antequam intelligantur futura merita, per quæ adulti in executione obtinebunt gloriam; nulla enim in actu divino intelligitur prioritas vel posterioritas, nisi ratione objectorum.

DICO. *Quare Deus... hos elegit in gloriam & illos reprobavit. non habet rationem nisi divinam voluntatem* S. Th. hic Q. 23. a. 5. ad 3.

Probatur 1. ex celebri loco Apost. ad Rom. 9. ubi ad probandam gratuitam prædestinatorum præ reprobis electionem ad hæreditatem æternam adhibet Apostolus exemplum Patriarchæ Jacob, qui fuit typus Electorum, & Esau, qui præfiguravit reprobos; cum nondum nati fuissent, aut aliquid boni egissent aut mali... non ex operibus sed ex vocante dictum est ei... Jacob dilexi, Esau autem odio habui; cui cum obijci posset Deum ita fore injustum & acceptorem personarum, respondet Apostolus: *Nunquid ergo iniquitas apud Deum? absit... miserebor cujus misereor & misericordiam præstabo, cujus miserebor, igitur non volentis neque currentis sed miserentis est Dei... ergo cujus vult miseretur, & quem vult, indurat; si replicaretur, quid ergo bonum opus ab homine quæritur? si unus gratuita voluntate deputatur ad gloriam & alius in massâ perditionis relinquitur. Respondet iterum Apostolus: O homo, tu quis es, qui respondeas Deo, annon habet potestatem figulus luti ex eadem massâ facere aliud quidem vas in honorem, aliud verò in contumeliam,* concludit tandem difficillimam Disputationem hæc exclamatione Rom. 11. *O altitudo divitiarum sapientia & scientia Dei, quam incomprehensibilia sunt iudicia eius & investigabiles viae eius; atqui si electio esset ex præviis meritis non esset recurrendum ad independentiam, Dominium*

De Caus & I
minium & miseric
esse imparem &
Deum prom
genit, quia scil
aliquo esset ha
rationem ad gl
nam,
Probatur 1. n
quod prudenter
quam media ad
dia sunt in eius pos
sunt appetitibus pro
tentione: ratio vol
cutione media sunt
pior et intentio fin
gloria est finis creatu
efficacia ad illum fin
Tid. l. 6. de iudi
us a suis finibus quia
terna; ergo Deus p
dit dare merita, qu
que electio ad prim
a præviis meritis, n
Deus prius eligit ad g
tam: ideo enim Deus
elegit ad gloriam, cau
factu in intentione,
Omn. 1. Quod data
voluntate fit depen
sationem habet con
merent merita,
quorum solus per
dantur est depen
re. Ut ergo o
est dependentia a meriti

XVI.
ad gloriam reviv
ponere. Et vici
ch vult prius vult
merita, per qua
loriam: nulla enim
vel prioritas, ni
re in qm & illi
divinam naturam
st, ad Rom. ubi
atorum prout
tam adhibet
qui sunt qu
reprobos; in
essent aut mali
ei... Jacob ubi
in obijci posset
personatum, tes
o iniquitas apud
eor & misericor
non volentis ne
ergo cuius vult
eplicatur, quid
r? si unus gra
& alius in mali
erum Apostolus:
Deo, annon be
alia facere alia
in consumelian
tationem hac o
arum sapientia
sunt iudicia p
io esset ex prae
ependentiam. Do
minum

DE CAUSIS & EFFECTIBUS PRÆDESTINATION. 25 I
minium & misericordiam Dei, ut ostenderetur, non
esse iniquitatem & acceptationem personarum apud
Deum & in promptu esset ratio: cur unus præ alio eli
geretur: quia scilicet unius merita præviderentur, quæ
alius non esset habiturus; ergo ex mente Apostoli
electionem ad gloriam non præcedit prævisio meri
torum.

Probatur 2. ratione: omne agens intellectuale,
quod prudenter & ordinatè eligit, prius vult finem
quam media ad finem, maxime, si tam finis quam me
dia sint in eius potestate; nam media quæ talia tantum
sunt appetibilia propter finem, & causa finalis est in in
tentione ratio volendi ipsa media, sicut econtra in ex
ecutione media sunt causa finis; ergo ordine naturæ
prior est intentio finis quam electio mediolorum; atqui
gloria est finis creaturæ rationalis & merita sunt media
efficacia ad illum finem consequendum: quia juxta
Trid. sess. 6. de justif. cap. 7. *Hujus justificationis
causa sunt finalis quidem gloria Dei & Christi ac vita
æterna*; ergo Deus prius intendit dare gloriam, quam
velit dare merita, quæ sunt media ad gloriam; sicut
igitur electio ad primam gratiam juxta omnes non est
ex prævisis meritis, ita etiam electio ad gloriam: quia
Deus prius eligit ad gloriam, quam ad primam gra
tiam: ideo enim Deus eligit ad primam gratiam, quia
elegit ad gloriam, causa autem finalis est prior suo ef
fectu in intentione.

Obj. 1. Quod datur per modum coronæ, illius
dandi intentio fit dependenter à meritis: Corona enim
necessariam habet connexionem cum meritis: si enim
non præcedant merita, non est corona; atqui æterna
gloria datur adultis per modum coronæ; ergo intentio
dandi gloriam est dependenter à meritis.

R. Distinguendo conseq. Intentio dandi corona
est dependenter à meritis vi ejusdem voluntatis futuris
Con.

Con. vi alterius voluntatis præexistentibus vel futuris
 N. Si essent duæ personæ intendentes alicui dare coronam, quarum una potestatem haberet dandi merita, alia potestatem non haberet dandi merita; in illâ, quæ potestatem non habet dandi merita, non potest esse efficax voluntas dandi coronam, nisi prævideantur merita ex aliâ aliquâ voluntate præexistentia vel futura; at illa, quæ novit se habere potestatem conferendi merita, vi illius intentionis, quâ vult efficaciter coronam, facit merita esse futura inchoativè, & ideò non est necesse, ut ante intentionem dandi coronam prævideat merita, sicut ille, qui merita non habet in suâ potestate, antequam efficaciter velit dare coronam, debet prævidere merita.

Obj. 2. Non potest esse voluntas aliquem puniendi absque prævisis demeritis; ergo neque potest esse voluntas præmiandi absque prævisis meritis.

R. N. consequentiam: verum quidem est, quod sicut pœna non datur sine demeritis in executione, ita neque datur corona absque meritis in executione, in hoc tamen differunt, quod ratio coronæ sit quid de se bonum, ratio pœnæ sit quid de se malum; & ideò pœna non potest esse de se volita, sed pœna solum est bona, si sit iusta, non est autem iusta, si non sit debita propter aliquod demeritum; unde voluntas inferendi pœnam abstrahendo à demeritis non est iusta nec laudabilis, velle autem alteri coronam est de se bonum; quare sicut sine ullâ prævisione meritorum v.g. Petri possum velle efficaciter dare aliquod bonum non debitum v.g. Canonicatûs, dummodo sciam, collationem Canonicatûs esse in meâ potestate, ita etiam sine ullâ prævisione meritorum Petri possum velle, ut Canonicatûs, quem volo illi dare, habeat excellentiori modo nempe sub ratione coronæ; dummodo sciam tam collationem Canonicatûs, quam collationem

me.

De Casu & E
 meritorum in me
 tico inquit, sed n
 ni Canonicatûs in
 quod voluntate il
 tiam dignè possi
 tibus reddat
 les unico actu
 lum coronæ. In
 tate quæ conquæ
 quenti ligno pœn
 am, sed lumen
 gloriam per modum
 rorum,

Obj. 3. In pœna est
 nem dicitur iustitiam,
 meritorum divina
 et amore, quo amat si
 dependet à meritis ve
 suam iustitiam
 velle punire reprobo
 s. Distinguedo an
 tum opum ad ostend
 tibus pœnæ non iust
 se iustitiam mali debi
 tique non est utilis ad
 tum, nisi prævideatur d
 esse bonum in debita
 iustitiam impera
 tum coronam, & hæc
 tiam effici
 iustitiam impe
 pœnâ amillo pecc
 tam.

Obj. 4. Deus effi
 tate præmianda, præc

meritorum esse in meâ potestate ; nullam enim Petro facio injuriam, sed magnum beneficium, quod velim ipsi Canonicatum independenter ab ipsius meritis, & quod ex voluntate illâ gratuitâ, quâ volo, ut Canonicatum dignè possideat, præparem illi conferre merita, quibus reddatur dignus Canonicatu ; itâ à pari, ut Deus unico actu velit conferre æternam gloriam per modum coronæ, sufficit, quod Deus habeat in suâ potestate quæcunque merita, quæ vi istius intentionis in sequenti signo præparabit, nec ullam electis facit injuriam, sed summum beneficium decernendo illis dare gloriam per modum coronæ sine ullâ prævisione meritorum.

Inst. Itâ pœna est medium aptum ad manifestationem divinæ justitiæ, uti gloria est medium aptum ad manifestationem divinæ misericordiæ ; ergo sicut Deus ex amore, quo amat suam misericordiam, potest independenter à meritis velle salvare electos, itâ ad ostendendam suam justitiam poterit independenter à demeritis velle punire reprobos.

R. Distinguendo ant. Inflictio pœnæ justæ est medium aptum ad ostendendam divinam justitiam **Con.** Inflictio pœnæ non justæ **N.** ut pœna sit justa, debet esse inflictio mali debiti propter aliquod demeritum, ideoque non est utilis ad manifestandam divinam justitiam, nisi prævideatur demeritum ; corona autem potest esse bonum indebitum, unde voluntas manifestandi misericordiam imperat voluntatem conferendi gloriam ut coronam, & hæc voluntas imperat voluntatem conferendi gratiam efficientem merita, at voluntas manifestandi justitiam imperat voluntatem permittendi peccatum & admissio peccato voluntatem inferendi pœnam.

Obj. 3. Si Deus efficaciter intendat dare gloriam ante prævisa merita, prædestinati salvarentur sine meritis ;

ritis: omnis enim voluntas efficax Dei est infallibiliter connexa cum effectu; sed consequens est contra fidem ergo ant, ex quo videtur sequi, est falsum.

R. N. sequel. quia ipsa merita sunt effectus voluntatis intentivæ, quia enim ex suâ bonitate vult dare gloriam, ideò vult dare gratiam & merita, per quæ excellentiori modo obtineatur gloria, quam intendit dare voluntas intentiva & gratuita ex parte subjecti non autem ex parte objecti, quia Deus eligit electos ad coronam promerendam seu per merita acquirendam, & sic eliguntur sine meritis, sive nondum in prævisione habentes merita, ut tamen non accipiant gloriam sine meritis, sed tantum habentes merita. Paterfamilias gratis vocavit otiosos stantes in foro ad promerendum denarium diurnum, non ut illum gratis haberent, sed ex justitiâ; merita igitur non sunt motivum electionis, sed sunt medium executionis, id est: Deus misericorditer vult, ut v.g. Petrus per bona opera perveniat ad vitam æternam, quare autem potius voluerit Petrum prædestinatum per merita venire ad gloriam, quam Paulum reprobum, non habet aliam rationem, quam divinam voluntatem; distinguendum ergo est inter has propositiones: Deus gratis vult dare gloriam: Deus vult dare gloriam gratis: Deus vult dare gloriam per merita: Deus vult dare gloriam propter merita; licet enim Deus gratis: id est: non motus à meritis velit dare gloriam per voluntatem intentivam, non tamen vult dare gloriam gratis in executione si per ly gratis: intelligatur: sine meritis.

Obj. 4. S. Aug. & alii Ss. PP. sæpiùs dicunt præscientiam meritorum præcedere electionem, ergo electio non est facta absque prævisis meritis. Pro responsione.

Adverte. Præter Decretum intentivum gloriæ meritorum prævisionem antecedens, dari aliquod decretum

exc-

De Causa & Eff
 merito gloria
 tunc enim nobis inter
 tentis. Intentio e
 voluntatum election
 rationum & fi
 Deo ex parte
 duo decret
 non prævis
 etur ad electio
 te; alterum de
 iter exequi me
 e gloriam consequ
 de electionem ad gloriam
 rum, loquuntur de de
 gloriæ rationem præ
 ipsa voluntatem dandi
 prævisis meritorum
 electionem merito, quæ ex
 dente illos lavare ipsi d
 m gloriæ; hanc utam
 in ler. 7. de V. Dom
 den Apostoli & sic
 intelligitur decretum in
) & secundum illor
 decretum executivum
)
 Q. An electio hominum
 in peccati originalis?
 affirmare: quia ho
 rationem à mala pecc
 peccatum (C
 causa materialis p
)
 Anteced
 ratio de ratione, q

executivum circa gloriam merita prævisa consequens: sicut enim in nobis intentio & usus sunt duo actus voluntatis, & intentio electionem mediorum antecedit, & usus eorum electionem subsequitur ac circa executionem mediorum & finis versatur, ita proportionaliter in Deo ex parte objecti per analogiam ad nostros actus duo decreta distinguimus, intentivum, quo electos non prævisis meritis vult salvare, & ex quo movetur ad electionem mediorum, per quæ illos vult salvare; alterum decretum executivum, quo vult efficaciter exequi merita, quibus prædestinati suo tempore gloriam consequuntur; quando igitur Ss. PP. dicunt electionem ad gloriam præcedere præscientiam meritorum, loquuntur de decreto executivo: ipsam enim gloriæ executionem præcedunt Sanctorum merita, & ipsam voluntatem dandi in executione gloriam præcedit præscientia meritorum: quia enim Deus prævidit Sanctorum merita, quæ ex suâ voluntate gratuitâ intendente illos salvare ipsis dedit, vult illis dare coronam gloriæ; hanc utramque voluntatem expressit S. Aug. in ser. 7. de V. Dom. *Eligit autem (Deus) sicut dicit Apostolus & secundum suam gratiam* (quibus intelligitur decretum intentivum, liberale & gratuitum) *& secundum illorum iustitiam* (quo intelligitur decretum executivum merita prævisa supponens)

Q. An electio hominum facta fuerit post prævisionem peccati originalis?

R. affirmativè: quia homines fuerunt electi ad gloriam liberantem à massa perditionis, ergo fuerunt electi post prævisum peccatum (videlicet in aliquo genere causæ, nempe materialis prius permittendum ut destruendum per Christum) per quod fuit constituta massa perditionis. Antecedens patet ex communi sententiâ de incarnatione, quod ex meritis Christi sine

præ-

prædestinati homines, Christi autem incarnatio decreta est post prævisum peccatum.

Obj. Ex meritis Christi sunt prædestinati non tantum homines sed etiam Angeli: est etenim primus prædestinatorum tam hominum quam Angelorum; atqui Angeli sunt prædestinati ante prævisum peccatum Adami: quippe cujus causa impulsiva fuit Angelus damnatus.

R. Peccatum Adami præsupposuit reprobationem Angelorum ordine executionis, non autem intentionis: hic enim ordo formari potest in prædestinatione divina: 1°. Deus per scientiam simplicis intelligentiæ omnes homines cognovit ex uno oriundos posse peccato originali in unam damnationis massam colligari & ab illâ massâ per gratiam Christi Redemptoris liberari. 2°. Decrevit permittere perditionis massam, ut materiam incarnationis & decrevit incarnationem Christi ut Redemptoris à massa perditionis, unde vi ejusdem signi fuit futurum peccatum originale & incarnatio Christi cum mutuâ prioritate à quo: siquidem præcessit futuritio peccati originalis in genere causæ materialis, præcessit verò futuritio incarnationis in genere causæ finalis. 3°. Ad majorem gloriam Christi hominum Redemptoris voluit etiam, ut esset caput Angelorum, & eis intuitu meritorum Christi conferre gratiam non à peccato liberantem sed præservantem & gloriam; cumque illa voluntas Dei de conferendâ Angelis gratiâ & gloriâ ex meritis Christi fuerit solum ex consequenti, non dicitur Christus mortuus pro Angelis aut illorum Redemptor. 4°. Denique ad ostendendos Thesuros suæ misericordiæ & justitiæ quosdam homines prædestinavit ex massâ perditionis & alios in illâ reliquit; licet igitur Deus intenderit permissionem peccati Adami & postea quosdam reprobaverit ex Angelis, media tamen particularia ad exequendam dictam permis-

sio-

De Causa & Efficiente
hominum, ut quæ
solum prævisum
peccatum.

QU

Qui sunt

Tria requiruntur

ut sit in se et

destinationis inquam

Deus autem non potest

quatenus talia non sunt

Quod aliquo modo

naturalem consequens

voluntate Dei liberandi

reprobatione Christi non

tione: quia quatenus sit

ad nostrum beatitudinem

intentione nostræ beatitudinis

hanc intentionem; quæ

predestinationis.

DICO, Est error

negativus, S. Th. hic

predestinationis sunt glo-

rificatur & produ-

tione effectus præ-

dictam ut conlat

tibus predestinationis a-

nem prædestinavit, h-

nem, hic est justifica-

tionis & infir-

mitationem finem

distantiam finis; si-

ciantur mediata sa-

predestinatione medi-

Pari l. Ant. Schol.

DE CAUSIS & EFFECTIBUS PRÆDESTINAT. 257
sionem, inter quæ fuit permissio tentationis serpentis,
solum præparavit Deus post intentam Angelorum re-
probationem.

QUÆSTIO II.

Qui sunt effectus prædestinationis?

TRia requiruntur ad effectum prædestinationis 1° ut sit in se est bonum: quia omnis effectus prædestinationis in quantum talis est à Deo prædestinante, Deus autem non potest esse causa mali, idè peccata quatenus talia non sunt effectus prædestinationis. 2° Quod aliquo modo conducat ad beatitudinem supernaturalem consequendam. 3° Ut oriatur ex efficaci voluntate Dei salvandi hominem, quare operationes meritoræ Christi non sunt effectus nostræ prædestinationis: quia quamvis sint à Deo & de facto conducant ad nostram beatitudinem, non tamen sunt ex efficaci intentione nostræ beatitudinis sed præsuppositæ sunt ad hanc intentionem: quia incarnatio Christi est causa prædestinationis.

DICO. *Est executio prædestinationis vocatio & magnificatio. S. Th. hic Q. 23. a. 2. O. Sive effectus prædestinationis sunt glorificatio, justificatio, vocatio.*

Explicantur & probantur singuli

Primò effectus prædestinationis est beatitudo electorum ut constat ex Apostolo enarrante effectus prædestinationis ad Rom. 8. v. 30. *Quos autem prædestinavit, hos & vocavit, & quos vocavit, hos & justificavit, quos autem justificavit illos & glorificavit.* Et ratio est: quia causa mediæ efficacium & infallibiliter ex intentione operantis inferentium finem etiam est causa non immediata sed mediata finis; sic Medicus præparans medicinam est causa mediata sanitatis consecutæ; sed prædestinatio est causa mediæ efficacium ex intentione

prædestinantis inferentium infallibiliter finem : ut patet ex definitione prædestinationis ; ergo est causa mediata glorificationis.

Dices : Beatitudo electi est futura ante prædestinationem ; quia intentio Dei dandi beatitudinem, quæ est efficax, est ante electionem mediatorum, & consequenter ante prædestinationem consequentem electionem mediatorum ; atqui vi istius efficacis intentionis beatitudo est futura ; ergo prædestinatio non est causa futuritionis æternæ beatitudinis.

R. Beatitudo ante prædestinationem est futura futuritione adæquatâ & completâ & in executione N. Futuritione inchoatâ & in intentione. *Con.*

Secundò, Effectus prædestinationis est gratia justificationis etiam per peccatum interrupta : ratio est ; quia omnes conditiones effectûs prædestinationis conveniunt gratiæ interruptæ, sive, quæ, postquam est collata, per peccatum est perdita : nam 1. est à Deo 2. cum effectu conducit ad æternam beatitudinem : quia illa, quando dabatur, dabat jus ad gloriam ex divinâ intentione consequendam reipsâ, & tale jus non fuit per peccatum amissum, sed solum per peccatum est suspensum, proinde remoto per pœnitentiam peccato gratia prius collata causabat jus ad æternam gloriam, cujus gloriæ quantitas non tantum cor respondet quantitati gratiæ reparationis, sed etiam quantitati gratiæ primitivæ concessæ & secundum suam substantiam consideratæ, ut docetur 1. 2. Disp. XXIX. de merito & 3 p. Disp. XXXII. 3. quod hinc sequitur : gratia interrupta provenit ex efficaci intentione Dei intendentis dare gloriam ; ex his sequitur in prædestinato non tantum justificationem non interruptam quæ mediante Dono perseverantiæ continuatur usque ad finem vitæ sed etiam quamcunque justificationem prædestinati esse effectum prædestinationis.

Dices 1. Prima gratia collata Adamo & interrupta per

Dei Causæ & E
per peccatum non fuit
et justificationes alic
terrum. Ant. patet
postulatum peccat
per peccatum interruptio
gratiæ ante inter
N. consequens
tam in statu innoc
riam, illa tamen g
andi Adamo gloriam
invenit post peccat
notionibus prædestin
interrupta, et effectus
di gloriam
Dicitur 1. Ut aliquid
debet cum effectu con
tem ; atqui gratia inter
non conducit : non e
numero sed alia quo
Ad effectum præ
od persistat usque ad
quæ entitate individua
peccatum non impedi
tionis ; sed sufficit, qu
quæ sunt æquivalenti,
Tunc Effectus prædest
sunt omnes vocationes e
et effectus prædestinatio
quæ conducunt ad
pœnitentiæ, cæteris
dantur, atqui vocati
per peccatum ad finem p
sunt tunc actu con
quem tunc immediat
lo emittitur prædesti
R

per peccatum non fuit effectus prædestinationis ; ergo nec justificationes aliorum electorum per peccatum interruptæ, Ant. patet : quia prædestinatio Adami fuit post prævisum peccatum Adami, & consequenter post prævisam interruptionem gratiæ ; ergo non potuit esse causa gratiæ ante interruptionem collatæ

R. N. consequentiam, disparitas est ; quod licet Adam in statu innocentiae habuerit gratiam & jus ad gloriam, illa tamen gratia non fuit ex efficaci voluntate dandi Adamo gloriam ; cum Deus Adamum prædestinaverit post prævisum peccatum ; gratia autem aliis hominibus prædestinatis concessa licet per peccatum interrupta, est ex efficaci voluntate divina illis tribuendi gloriam.

Dices 2. Ut aliquid sit effectus prædestinationis, debet cum effectu conducere ad æternam beatitudinem ; atqui gratia interrupta ad æternam beatitudinem non conducit : non enim per pœnitentiam redit eadem numero sed alia æquivalens.

R. Ad effectum prædestinationis non requiritur, quod persistat usque ad consecutionem gloriæ in sua propria entitate individuali : alioquin opera meritoria per peccatum non impedita non essent effectus prædestinationis ; sed sufficit, quod permaneat in suo effectu vel in suo æquivalenti.

Tertiò. Effectus prædestinationis est gratia vocationis sive omnes vocationes etiam inefficaces prædestinati sunt effectus prædestinationis. Ratio est : quia omnia illa, quæ conducunt ad finem & ultimum effectum prædestinationis, cæteris paribus sunt effectus prædestinationis, atqui vocationes inefficaces in prædestinato conducunt ad finem prædestinationis : quia licet sint inefficaces pro actu conversionis v.g. in ordine ad quem tribuuntur immediatè nihilominus aliquo modo emolliunt cor prædestinati & paulatim disponunt

Illud, ut facilius cum auxilio efficaci convertatur, & ita mediis prædictis vocationibus Deus exequitur ultimum effectum prædestinationis nimirum gloriam: nam juxta Apostolum ad Rom 8. v. 28. *Diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum iis, qui secundum propositum vocati sunt Sancti.*

Dices: illa auxilia divinæ gratiæ sunt effectus prædestinationis, quæ certò & per se conducunt ad consecutionem gloriæ; atqui auxilia merè sufficientia neque certò neque per se conducunt ad consecutionem gloriæ: eò quod sint communia reprobis & electis, neque habeant infallibilem connexionem cum gloriâ: cum pertineant non ad voluntatem Dei consequentem sed antecedentem, quæ ipsum gloriæ finem non efficaciter intendit.

2. Distinguendo maj. Quæ certò & per se vel absolutè, vel factâ suppositione sive ut cum aliis conjuncta conducunt ad consecutionem gloriæ Con. tantum secundum se & absolutè N. Ita similiter distinguitur mi. Licet enim in sensu diviso possit contingere, quod vocationes inefficaces nullatenus cum effectu conducant ad æternam vitam, non tamen in sensu composito: quia omne beneficium Dei in statu naturæ lapsæ collatum prædestinatis confertur illis intuitu meritorum Christi ex complacentia æternæ vitæ, quæ illis prius est volita, adeoque ex voluntate consequente electos salvandi.

Q. 1. An permissio peccati in prædestinato sit effectus prædestinationis?

2. affirmativè ita S. Th. 1. 2. Q. 79. 2. 4. O. ubi loquens de excacatione, quæ permissionem peccati includit ait: *dicendum, quod excacatio est quoddam præambulum ad peccatum, peccatum autem ad duo ordiatur, ad unum quidem per se scil. ad damnationem, ad aliud autem ex divinâ misericordiâ vel providentiâ scil.*

scil. ad sanationem, in quantum Deus permittit aliquos cadere in peccatum, ut peccatum suum agnoscentes humilientur & convertantur sicut Aug. dicit in lib. de nat. & grat. unde & excacatio ex sui naturâ ordinatur ad damnationem ejus, qui excacatur, propter quod ponitur etiam reprobationis effectus, sed ex divinâ misericordiâ excacatio ad tempus ordinatur medicinaliter ad salutem eorum, qui excacantur, sed hæc misericordia non omnibus impenditur excacatis sed prædestinatis solum, quibus omnia cooperantur in bonum, sicut dicitur ad Rom. 8. Ex quibus hæc formatur probatio: quidquid à Deo præparatur electis ex intentione beatitudinis ipsis conferendæ, est effectus prædestinationis; sed permissio peccati præparatur electis ex intentione ipsis conferendi æternam beatitudinem; unde David ps. 118. v. 17. Bonum mihi, quia humiliasti me; ergo est effectus prædestinationis.

Obj. I. Omnis effectus prædestinationis est beneficium supernaturale ex voluntate consequente & providentiâ speciali à Deo datum & per se conduens ad consequendam gloriam; atqui permissio peccati, quæ est denegatio gratiæ, ex quâ infallibiliter sequitur lapsus in peccatum, non est gratia, sed potius pœna; ergo non est effectus prædestinationis.

R. Distinguendo maj. Omnis effectus prædestinationis debet esse beneficium supernaturale vel in se intrinsecè ratione sui vel extrinsecè & ratione illius ad quod ordinatur **Con.** semper intrinsecè & ratione sui **N.** Permissio peccati ratione sui non est gratia, sed potius carentia gratiæ, non est beneficium ex merito Christi, sed potius pœna ex propriis demeritis, nec ut talem poterant electi illam petere, nec Christus promereri, quod tamen illa permissio pec-

fectus prædestinationis, debet ex efficaci intentione dandi gloriam à Deo conferri & poni in electo tanquam medium conducens ad consecutionem gloriæ; atqui has condiciones non habet substantia prædestinati, sed illa præsupponitur ad voluntatem consequentem & efficacem dandi gloriam: prius enim antequam aliquos ex massâ perditionis Deus efficaciter elegerit, voluit creare homines, voluit enim prius Christum Redemptorem, ut succurreret generi humano per peccatum lapso. Unde S. Aug. Ep. 105. *Christus non pro ullis ut homines conderentur, sed pro impiis mortuus est ut justificentur.* Dixi propriè, si enim nomine effectûs prædestinationis non intelligatur præcisè illud, quod est medium à Deo ordinatum ad finem consequendæ gloriæ, sed omne illud, quod aliquo modo conducit ad effectus prædestinationis, certum est, substantiam prædestinati esse effectum prædestinationis latius sumptum; nam prædestinati substantia est causa efficiens actuum, quibus homo justificatur & promeretur gloriam imò est ipsa causa efficiens gloriæ & visionis beatificæ, quam producit mediante intellectu lumine gloriæ elevatio; item potest esse motivum per modum objecti gratiarum actionis pro creationis & conservationis beneficio, per quod contrariæ sententiæ possunt conciliari.

Q U Æ S T I O III.

An ex parte prædestinati desur causa in ordine executionis respectu primi effectus prædestinationis?

Questio maximè est de primo effectû prædestinationis sive de prima gratia, quia certum est, quod sequentes effectus in prædestinato causam habeant; opera enim ex prima gratia facta possunt mereri sequentes gratias, de prima autem gratia do-

euerunt Pelagiani & semipelagiani illam dari ob præcedentia opera ex viribus naturæ facta & quidam Catholici adhuc de facto docent dari ad minùs causam aliquam dispositivam gratiæ, vel hanc infallibiliter connexam esse cum operibus naturalibus ex lege Dei & pacto inito cum Christo de non denegandâ gratiâ facienti quod in se est. Contra quos:

DICO. *Impossibile est, quod totus prædestinationis effectus in communi habeat aliquam causam ex parte nostrâ.* S. Th. hic Q. 23. a. 5. O. Sive non datur ex parte hominis prædestinati ulla causa gratiæ sive primi effectûs prædestinationis meritoria aut dispositiva aut ex lege Dei & pacto inito cum Christo infallibiliter eum operibus ex viribus naturæ elicitis connexa.

Probatur 1. Apud S. Apost. & S. Aug. inscrutabilis & irresolubilis est sententia, cur unus homo accipiat primam gratiam sive primum effectum prædestinationis & alter non, cur unus à Deo liberetur à malsâ perditionis, & alter non liberetur; atqui si ex parte prædestinati daretur causa aliqua ex solis viribus naturæ meritoria aut dispositiva cum gratiâ infallibiliter connexa, foret quæstio illa resolubilis, responderi enim posset: quod hic se disposuit & fecit, quod in se fuit & alius non.

Probatur 2. Deus sæpè vocat homines omnis generis vitiis deditos relictus iis, qui ab ineunte ætate se exercuerunt in bonis operibus naturalibus; ergo huiusmodi opera non movent Deum ad conferendam gratiam vel primum effectum prædestinationis.

Probatur 3. Prædestinatio Christi est exemplar nostræ prædestinationis; atqui Christus primum effectum suæ prædestinationis non meruit; erat enim ille unio hypostatica, quam Christus non meruit; ergo neque nos primum effectum prædestinationis mere-
mur.

Pro-

Probatur 4. Si prima gratia cadat sub merito, jam non esset gratia, quod enim debitum est de condigno vel de congruo, non est pura gratia; atqui prima gratia est pura gratia.

Probatur 5. Trid. sess. 6. de justif. cap. 5. docet. *Justificationis exordium sumendum esse ab eius vocatione, quâ nullis eorum existentibus meritis vocantur.*

Obj. 1. S. Th. 1. dist. 41. Q. 1. art. 3. in O. ait: *Opus bonum precedens gratiam non est causa meritoria eius sed solum dispositio quadam & in responsione ad 2. dicit: prædestinatio respectu hujus effectus habet rationem justitiæ distributiæ scilicet respectu gloria... sed respectu primi effectus scil. gratia habet rationem magis liberalitatis quam justitiæ, quia gratia datur gratis & non redditur meritis, unde ex parte recipientis non est assignare causam, quare dignus sit gratiâ, sed solum dispositionem quandam; Ergo datur solum in prædestinatis dispositio ad gratiam; ergo invenitur in prædestinatis aliquid, ratione cuius detur 1 mus effectus prædestinationis.*

R. S. D. Loqui de gratiâ habituali, ad quam datur in homine dispositio non ex viribus naturæ, sed ex viribus gratiæ, cui non obstat, quod S. D. Loquatur de primo effectu prædestinationis: quia intelligendus est non de effectu primo simpliciter, sed de primo inter principales prædestinationes effectus, qui sunt gratia & gloria, inter quos 1 mus effectus est gratia habitualis.

Obj. 2. In suppl. Q. 14. a. 4. O. ait: *Opera extrâ Charitatem facta non sunt meritoria ex condigno neque aterni neque temporalis alicujus boni apud Deum, sed quia divinam bonitatem decet, ut ubique dispositionem invenit, perfectionem adjiciat, ideo ex merito congrui dicitur aliquis mereri aliquod bonum per opera bona extrâ Charitatem facta, &*

secundum hoc opera ista ad triplex bonum valent scilicet ad temporalium consecutionem, ad dispositionem ad gratiam & ad assuefactionem bonorum operum.

R. Opera bona extrà Charitatem facta esse dispositionem ad gratiam non positivam habentem connectionem positivam cum gratia, nec negativam infallibilem, sed negativam fallibilem, quæ aliquod impedimentum gratiæ removet; per exercitium enim bonorum operum extrà Charitatem mitigantur passiones, removentur plura peccata, quæ gratiam demerentur, & quibus homo ostium cordis Deo clauderet & divinæ gratiæ plura obstacula opponeret, quod autem ex solis viribus naturæ aliquis non possit se disponere ad gratiam dispositione negativâ infallibili, ex eo patet, quia tunc homo se disponit dispositione negativâ infallibili, quando omne impedimentum receptionis formæ excludit; atqui homo propriis viribus non potest vitare omne peccatum mortale, per quod ponitur impedimentum gratiæ; ergo non potest se homo ad gratiam auxiliantem disponere dispositione negativâ infallibili.

Obj. 3. Facienti quod in se est Deus non denegat gratiam: non enim videtur congruens esse, ut Deus non det suam gratiam illi, qui conatur benè agere, & facit quantum est in seipso.

R. Hoc ipsum, quod aliquis faciat quod in se est convertendo se ad Deum, est ex Deo movente cor ipsius in bonum, unde S. Th. 1. 2. Q. 109. a. 6. ad 2. *Cum dicitur homo facere, quod in se est, dicitur hoc esse in potestate hominis, secundum quod est motus à Deo.*

Obj. 4. S. Th. Q. 14. de verit. a. 11. ad 1. ait: *Si aliquis taliter (id est in Sylvis) nutritus ductum naturalis rationis sequeretur in appetitu boni & fugâ mali, certissimè est tenendum quod ei Deus vel per inter-*

nam inspirationem revelaret ea, quæ ad credendum sunt necessaria, vel aliquem fidei prædicatorem ad eum dirigeret, sicut misit Petrum ad Cornelium; Ergo homo faciens, quod in se est ex propriis viribus infallibiliter accipit gratiam.

Rz. Hominem in hoc corruptionis statu non sequi ductum naturalis rationis in omnibus sine speciali auxilio tum illuminante, ut sciat homo, quid justum sit, tum dirigente, ut quod justum est, faciat; quod si per auxilium Dei hoc faceret, etiam ulterius juvaretur, sicut contigit Cornelio unde non sequitur, quod Deus homini facienti, quod in se est, ex viribus naturæ, gratiam infallibiliter largiatur.

Q U Æ S T I O. IV.

An merita puri hominis possint esse causa meritoria prædestinationis alterius quoad electionem & omnes effectus?

Suppono 1. Purum hominem posse de congruo alterius prædestinationem quoad aliquos effectus promereri: siquidem plura dona supernaturalia largitur Deus aliquibus ex prædestinatis propter merita alterius, ut constat in S. Paulo, cujus conversio orationibus S. Stephani communiter à SS. PP. tribuitur.

Suppono 2. Ex 1. 2. Disput. XXIX de merito, quod bona opera uniuscujusque solum sint meritoria de condigno respectu propriæ beatitudinis & bonorum, quæ ad illam ordinantur, non verò respectu beatitudinis & bonorum, quæ alteri personæ sunt conferenda, eò quod gratia puri hominis solum sit gratia personalis, non verò capitalis, & propterea gratiæ Christi ejusque meritis tribuitur, ut possit de condigno totam nostram prædestinationem quoad omnes ejus effectus promereri, quare quæstio solum est, an
secun-

secundum præsentem Dei ordinationem purus homo alterius personæ prædestinationem quoad omnes effectus possit de congruo promereri.

DICO. *Ita prædestinatur à Deo salus alicujus ut etiam sub ordine prædestinationis cadat quidquid hominem promovet in salutem vel orationes propriae vel aliorum; vel alia bona vel quicquid hujusmodi, sine quibus aliquis salutem non consequitur, S. Th. hic Q. 23. a. 8. Q.*

Explicatur; merita unius puri hominis non possunt secundum præsentem Dei ordinationem esse causa meritoria prædestinationis alterius quoad omnes suos effectus. Est communior.

Probatur: quod est alicujus hominis prædestinationis effectus v. g. S. Pauli non potest esse causa omnium effectuum prædestinationis; aliàs idem posset esse causa sui ipsius, sed orationes v. g. factæ à S. Stephano pro S. Paulo sunt effectus prædestinationis S. Pauli; quia quidquid conducit aut efficaciter promovet hominem ad suam salutem est effectus suæ prædestinationis; ergo orationes S. Stephani non possunt esse causa omnium effectuum prædestinationis S. Pauli.

Obj. 1. Deus prius vidit orationem S. Stephani, quam conversionem & prædestinationem S. Pauli; ergo orationes S. Stephani non sunt effectus prædestinationis S. Pauli; effectus enim est posterior causâ. Antecedens probatur ex S. Th. 3. p. Q. 1. a. 3. ad 4. *Prædestinatio presupponit præscientiam futurorum; S. ideo sicut Deus prædestinat salutem alicujus hominis per orationes aliorum implendam, ita etiam prædestinavit opus incarnationis in remedium humani peccati.*

R. N. anteced. ad cujus probationem dicitur: S. D. velle, quod, quia prædestinatio formaliter spe-
ctat

Stata secundum illud, quod dicit in recto, consistit in imperio electionem subsequente, præsupponit electionem mediorum, vi cuius media & effectus prædestinationis sunt inchoativè futura, & idè, sicut prædestinatio Christi Domini præsupponit permissionem peccati non in omni genere causæ sed in genere causæ materialis ut statim dictum; sic prædestinatio Pauli vel imperium Dei imperans executionem mediorum prævisorum, per quæ converteretur Paulus, præsupponit electam esse orationem S. Stephani, per quam converteretur Paulus.

Obj. 2. Ille potest alteri mereri omnes effectus prædestinationis, qui potest mereri primum effectum; atqui unus homo potest alteri mereri primum effectum: quia primus effectus prædestinationis est gratia fidei sive vocationis quam Trid. sess. 6. de justif. cap. 8. dicit: fundamentum totius justificationis, ac proinde primum effectum prædestinationis; atqui hanc potest unus homo alteri mereri; ergo.

R. Ad gratiam fidei sive vocationis, quæ est primus effectus prædestinationis non pertinet tantum prima gratia in prædestinato recepta, sed etiam plura alia extrinseca, quæ Deus supernaturali providentiâ ordinavit ad effectum hominem salvandi, inter quæ etiam numerantur orationes sanctorum, quibus de congruo aliis merentur primam gratiam.

Obj. 3. Christus Dominus de condigno meruit omnes effectus nostræ prædestinationis; ergo unus homo justus poterit de congruo alteri mereri omnes effectus: sicut enim unio personalis fuit sufficiens principium meriti de condigno respectu prædestinationis aliorum hominum, ita gratia habitualis puri hominis est sufficiens principium ad merendum de congruo prædestinationem alterius.

R. Negando consequentiam, disparitas est; quod
sufficit

merita Christi Domini pertineant ad gratiam unionis, gratia unionis præcessit in intentione divinâ nostram prædestinationem, & ideò non fuit effectus, sed causa nostræ prædestinationis; media autem efficacia in ordine ad salutem alicujus & pertinentia ad gratiam adoptionis, qualia sunt orationes puri hominis justi cum effectu conducentes ad hunc finem, oriuntur ex intentione efficaci dandi gloriam æternam illi, pro quo funduntur, atque ideò non sunt causa adæquatæ prædestinationis, sed effectus intentionis efficaciæ alterum salvandi.

DISPUTATIO XVII.

De reprobatione.

Secundum fidem confitemur aliquos esse condemnandos Deumque velle & ab æterno cognovisse, quod ii à fine æternæ vitæ deficerent, eo quod in peccatis essent decessuri, quod idem est ac reprobare, quæ vox & in sacris litteris fundata est 1. Cor. 9. v. 27. *Castigo corpus meum & in servitutem redigo, ne forte dum aliis predicaverim, ipse reprobus efficiar* 2. Cor. 13. v. 5. & 6. *Annon cognoscitis vosmetipsos, quia Christus in vobis est, nisi forte reprobi estis, spero autem, quod cognoscetis, quia nos non sumus reprobi.*

QUESTIO I.

An in Deo detur reprobatio & in quo consistat?

DICO. Sicut prædestinatio est pars providentiæ respectu eorum, qui divinitus ordinantur in æternam salutem, ita reprobatio est pars providentiæ respectu illorum, qui ab hoc fine decidunt S. Th. hic Q. 23. a. 3. O.

Explicatur conclusio applicando ea, quæ dicta sunt de prædestinatione, cum ferè omnia applicari possint